

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru România:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și strălătare:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr., a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăda Nr. 15.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. și vând la »Tipografia«, soc. pe acțiun

Numeri singuratici la 20 bani și vând la librăria G. Căpășan, Ploiești

În chestia „înfrățirii“.

II.

(S). De unde vine neîncrederea poporului român, luat ca corp întreg național, în vorbele de multe-ori destul de frumoase și ademenitoare ale Maghiarilor?

Di Albin, ca membru credincios al partidului național român și ca vechi tribunist, o știe tot atât de bine ca și noi. Din faptul, că Maghiarii niciodată nu s-au ținut de vorbă.

Multe și triste experiențe a trebuit să facă bietul Român, până a venit la convingerea, turnată în zicătoarea sa: »când 'fi-e Ungurul mai drag, scoate-i un ochiu«. Astfel de maxime, astfel de zicători, nu se formează peste noapte, ci în decursul multor veacuri, de triste experiențe, — cum am zis.

Căci e în mare rădăcină di Albin când crede ceea ce scrie, că: »până acum cei-ce singuri n-au voit să știe de împăcare au fost oamenii politici ai Maghiarilor, răpiți de curentul șovinist, obsedați de ideea de stat, adică de maghiarizare«.

Maghiarii foarte de multe-ori »au voit să știe« de o împăcare cu Românii; dar todeauna atunci, când se aflau în strimtoare și credeau, că au ajutorul Românilor se pot ridica. Totdeauna au făcut însă încercările de împăcare cu gândul subversiv de a ne trage pe școală! Pentru-că și maghiarizarea, sau ideea de stat, nu e de ieri-astăieri, ci e de când au venit Maghiarii la conștiință națională.

Să facem nițică istorie. Să începem cu 48.

Kossuth n'a voit oare să se impace cu Românii? Când însă? Atunci, când perduse toată speranța în succes și izbândă. Ultimul său remediu era împăcarea cu noi.

Nicolae Bălcescu, emigrant din România, făcea pe mijlocitorul, și i-a succes să lege la 14 Iulie 1849 o convenție cu guvernul Ungariei, Kossuth Lajos, de înțelesul, că trupele române de sub comanda lui Iancu și Azene se părasească Ardealul și se treacă în România, ear' în schimb guvernul maghiar acordă Românilor din Ungaria toate favorurile posibile.

Când a subscris Kossuth convenția aceasta, știe di Albin ce clausulă a pus pe ea? Să i-o spunem noi. A zis așa: »Aprob în principiu; ear' pe regularea detaliilor însărcinez pe generalul Bem«. Și știe di Albin ce răspuns a dat generalul Bem regretatului Bălcescu când l-a întănit, că ce concesii va face Românilor, din însărcinarea guvernului Kossuth? Să i-o spunem noi. Răspunsul următor: »Pentru Românii am oaste și tunuri!«

Eată ce rezultat putea să aibă împăcarea Românilor cu Maghiarii la 1849, dacă ai noștri nu erau destul de prevăzători să nu cadă în cursa ce li-se întinse!

Și Maghiarii »au voit să știe« foarte mult de o împăcare cu noi și la 1861, când poziția lor era foarte nesigură în stat. Câte promisiuni nu ne făceau în congregațiile comitatense, numai pentru-ca să stoarcă dela noi învoirea de a fi recunoscute de valide legile dela 48, cari asigurau pe seama lor puterea și eghemonia!

Dar' la 1872 n'a »voit să știe« oare de o împăcare cu Românii însuși guvernul unguresc, presădat de Lónyay, care ceruse să-i precizeze Românii dorințele într'un memorandum, ceea-ce s'a și făcut, din două părți? Și sfârșitul?

Acela, că Lónyay a plecat dela guvern, cu memorandele Românilor în buzunar, poate chiar necăzite de el.

Avem deci amare experiențe din trecut, făcute de »bunele intenții« ale Maghiarilor de a se împăca cu noi; și bine zice di Albin, că aceste expe-

riențe ale trecutului trebuie să ne impună »o anumită doză de scepticism«.

Așa e. Obșteea românească dela noi e și foarte sceptică; și nu trăsare la primul sunet eșit din o trimbiță lărmuitoare, pentru-că știe că nu e decât o trimbiță de bălcu, chiar și atunci, când tonurile se scot din ea la o masă bogată și ilustră.

E foarte corect deci di Albin când zice, că »nu dă cuvintelor contelui Stefan Tisza importanța pe care nu o au«. Vine însă în flagrantă contradicție cu sine, când ne spune: că »discursul dela Arad al contelui Stefan Tisza îl consideră de un progres în viața politică a statului unguresc și că în același timp e încântat de răspunsul ce i-a dat nestorul nostru P. S. S. părintele episcop Popea«.

Cum adică? Di Albin e încântat, că părintele episcop Popea a dat discursului contelui Tisza importanța pe care el, Albin, nu i-o dă? Logica aceasta noi n'o înțelegem.

Înțelegem însă aceea, ce poate di Albin nu mai înțelege, de când trăiește în alt mediu și nu în sinul trupelor noastre luptătoare. Anume, că obșteea românească dela noi, nu aproabă cele întemplată dela Arad; și singurul moment atenuant pentru ele îl găsește în împrejurarea, că s'au întemplat, la masa întinsă și bogată, după al cincilea păhar de șampanie. Și că înșiși Arădani să rușinează de cele întemplate, e dovedit prin faptul, că părintele Mangra n'a cutedat să-i publice toastul întreg, ci — cutedat.

Rămâne deci, că la Arad s'a comis o gravă greșală politică, pe care di Albin însășeză să încearcă acum să o înfrumusețeze, pentru-că pata va rămâne multă vreme — neștearsă.

Sibiu, 24 Aug. n.

Paragraful. Foia oficială din Austria publică de nou două rescripte împărătești, prin cari, pe baza paragrafului de nevoe, se introduc următoarele legi nevote de parlament: despre tazele pentru transcrierea imobilelor și despre regularea plății serviciilor de stat. Amândouă au însă eficiență numai până la finea anului, ear' până atunci guvernul are să ceară votarea lor din partea parlamentului, ori apoi, — dă alte rescripte imperiale.

ACRI! »Pesti Hirlaps«, organul tiszaiștilor, luând act despre legitima indignare a Sârbilor, cu care au primit știrea despre înfrățirea dela Arad, le spune, că tânguirea lor e prematură, fiind că prospectele împăcării maghiaro-române acum nu sânt totemi încurajatoare. Va să zică sânt cam acri strugurii!

Excese. În Graslitz și Asch, în Boemia, s'au întemplat zilele trecute excese regretabile, — cu sfârșit tragic. Au rămas mai mulți morți pe câmpul de luptă, purtată între poliție și demonstrații. Demonstrația a fost înscenată din partea Nemților, în contra pactului cu Ungaria și în contra guvernării pe baza paragrafului 14, — dar' a avut și un colorit prea pronunțat național german, care trecea în irredentism. Ancheta s'a deschis și decurge.

EMBLEMA. Știrea semi-oficioasă maghiară despre intenționata schimbare a emblemei în armata comună, așa, ca și pajura ungurescă să primească loc în ea, e desmășită din parte competentă în modul cel mai categoric.

Patria mântuită. Guvernul maghiar a detras de curând debitul postal ziarului slovac din America, intitulat »Amerikan Slovenski« din motivul, că scrie prea multe articole, în contra ideii de stat maghiar. Prin urmare, patria e de nou mântuită.

Bălow și Goluchowski. Era vorba ca contele Bălow să facă vizită contelui Goluchowski la Viena, dar' în urma unei telegramme, primite dela împăratul german, ministrul de externe al Germaniei a plecat grabnic la Berlin. Se crede că împăratul Wilhelm îi va oferi postul de cancelar în locul prințului Hohentlohe, care persistă pe lângă dorința de a demisiona.

Un memorandum.

O foaie maghiară ne spune, că Slovaci au compus un memorandum, pe care au de cuget să-l înainteze parlamentului maghiar. În memorandum sunt expuse gravamele și dorințele Slovacilor, ca popor întregitor de stat. Conține și un plan întreg, despre modalitățile cum s'ar pute s'ana relele existente. Slovaci cer următoarele: »Limba diplomatică a țerei e cea maghiară, care are să fie folosită în toate sferele mai înalte publice. Pentru regularizarea afacerilor interne însă, țara să se împartă în districte, după naționalități, în cari toate limbile din țară să fie egal îndreptățite. Limba principală va fi însă a naționalității care e reprezentată în district cu optzeci procente. Funcționarii districtelor sânt dator să cunoască limbile naționalităților din district, ear' în posturile cardinale nu pot fi numiți decât oameni din sinul naționalității care formează majoritatea. În școli, limba de propunere să fie limba districtului. Fiecare district să fie îndreptățit, pe lângă steagul unguresc, să folosească și steagul naționalității din district. În ministeriul de culte să se sistematizeze câte o secție pentru fiecare limbă din patrie. Fiecare naționalitate să-i aibă ministrul seu special«.

Nu trebuie să o mai spunem, că foaia maghiară varsă foc de neocaz că ideile federaliste se lăfesc și la noi.

Dualismul.

Dacă nu se pot alege delegațiunile în Austria, dualismul e spart. Așa zice cei din partea cealaltă a monarhiei. Maghiarii noștri zic însă că nu e spart, pentru-că ei nu vreau să fie spart. Se simțese foarte bine la umbra lui. Așa »Pesti Napló« de astăzi spune, că Maghiarii nu vor sista instituția delegațiilor, chiar și dacă Austria n'are delegațiuni. Parlamentul maghiar își va alege delegația sa, care va ține ședințe, ministrii comuni își vor prezenta bugetele și ea le va aproba. Ce ne privește pe noi ceea-ce se întemplat în Austria? zice Maghiarii. Că zău. Ce-mi pasă mie că n'am mireasă; eu merg la biserică să mă însor! a zis și Ghiță Prostu din poveste.

Activiștii.

Foaia dela Arad, care întâia a făcut vorbă despre eventuala intrare a Românilor în parlament, s'a ocupat în patru articole consecutive cu tema »Pasivitate sau activitate?« (fără a spune în ele ceva nou) pentru a pute ajunge la următoarele concluziuni ce le face în articolul ultim:

1. Pasivitatea noastră e involuntară, impusă de legi nedrepte și abus de putere.
2. Pasivitatea noastră e temporară, numai pentru timpul cât există cauzele cari au provocat-o. Românii sânt pasivi pentru-că nu pot fi activi (!). În consecință, reprezentanții alegătorilor români nu s'au angajat la pasivitate decât pentru durata unui period electoral.
3. Românii în principiu sânt activiști, și cu puterea au fost scoși din ultimele cercuri electorale ce le mai rămăsesse.
4. Nu a Românilor este vina că nu pot lua parte la alegeri, ci a guvernului și a politicii de stat, care i-a adus în această situație nedorită de ei.

Las' că Tisza Pișta va face acum să se schimbe situația și Arădani pot să intre în parlament.

Laș' că Tisza Pișta va face acum să se schimbe situația și Arădani pot să intre în parlament.

„Altă“ idee.

— Echouri —

Luăm cuvântul,*) nu ca să vorbim, ci din necesitate; pentru-că a sosit timpul să vorbescă fiecare Român, sau să tacă pentru todeauna.

Au vorbit și alții și credem că i-au spus cele mai curate sentimente și mai înalte cugetări ale lor; nouă ni-se pare însă, că nici unul nu a spus întreg adevărul, ci numai părți din el.

Pe tema acestor spuse și pentru lucruri și cuvinte de ale altora, rău înțelegem, s'au încins la noi discuții și s'au făcut, de tineri și bătrâni, lucruri, cari au destrămat și rupt și ultimele legături, ce ne mai țineau la olaltă: iubirea și stima reciprocă; chiar și acea iubire și stimă, pe care le datorim unul altuia ca oameni. Căci acelea ce le datorim ca Români, și încrederea, au dispărut de mult dintre noi.

Mulți dintre cei cu simț și durere pentru neam s'au și retras din luptă, ba ici și coalea se vede deja nu numai descurajare, ci și desperare de viitorul nostru; în fața acestor lucruri nu ne e permis să tăcem.

Întreg corpul națiunii e acoperit de rane, ce din nepricepere și palimă ni-le-am făcut noi înșine; însă unde e omul, care să le cunoască și să cuteze a pune degetul pe ele?

Sânt discuțiile, e sgomotul luptelor în sine rău, stricăcios, nenatural? Nu! Pentru-că într'un stat, care se numește republică, dacă toată lumea e liniștită, fii sigur că nu domnește libertatea.**)

Și la noi nici în afacerile politice-naționale, și nici în cele bisericesti, culturale sau economice nu e absolutism și nici să nu-l dorească vre-unul dintre noi. Toți avem dreptul să vorbim și să lucrăm și avem datoria să usăm de acest drept.

Că luptăm și lucrăm, fie și noi între noi, pentru căutarea unui scop și a mijloacelor, prin cari să-l ajungem, pentru împărțirea și aranjarea corăspunzătoare a rindurilor, organizare și conducere, înseamnă că trăim, vom ceva, ne mișcăm.

De aceea, pe lângă toate abuzurile și greșelile comise din toate părțile, nu putem să nu abrobăm în principiu toate aceste lupte date. Pentru-că fiecare din ele a avut câte un rezultat mult-puțin bun, și toate aceste rezultate la olaltă fac un capital destul de însemnat, pe care dacă l'ar vedea toți, nu s'ar mai descuraja nici unul.

Decât să nu fi ajuns aceste rezultate, decât să nu fi luptat și să nu luptăm și lucrăm și în viitor, decât în liniște, mai bine am capitula înaintea acestor ce ne vor pielea. Și decât aceasta mai bine am dormi somnul de veci.

Nu ne pot conveni însă formule, în cari s'au dat aceste lupte și s'a făcut ce s'a făcut. Pentru-că s'a abusat de dreptul de a lua parte la afacerile de interes public.

Pentru-că unul, care și-a avut idealurile sale și a știut și știe ce face, a aruncat vorba »ideale«, aceasta a fost luată ca lozincă de toți pricepuții și nepricepuții, de acei, cari știu, și de acei, cari nu știu ce vor, de acei, cari sânt stăpâni peste gândul și faptele lor, și de cei pătimași. Și, teamă ne e, și de aceia, cari și-au urmărit scopurile lor private, de îmbogățire, avansare în rang, resbunare etc., cari au voit să pescuiască în tulburare.

În științe, literatură, filosofie și politică sânt curentele, stilurile, expresiile și cuvintele ca și casele, hainele, etc. Pretutindeni domnește moda asupra acelor, cari nu și au ideile și gusturile lor.

De sigur i-s'a întemplat fiecăruia dintre cetitori să vadă vr'un om îmbrăcat nu după gustul seu, și caraghios chiar, ținându-se riguros de careva dintre mode, ori de se potrivește cu corpul lui și cu diferitele împrejurări (financiare, de ocupație, timp, etc.), ori nu, și trecând pe lângă el, dacă a fost

*) Articolul acesta ne vine dela un tânăr zelos și inteligent. Autorul face o lungă excursiune filosofică-politică și reflectează apoi la mai mulți articoli, cuprinzători de diferite idei, expunându-i vederile sale. Publicăm articolul, fără a ne solidariza cu cuprinsul întreg, făcând expres rezervă. E o discuțiune teoretică, îndepărtată, dar folositoare pentru lămurirea ideilor și pentru formarea unei idei politice așa de necesară publicului nostru. Tot așa vom publica și alte voci de acest fel.

Redacțiunea.

**) Montesquieu.

inteligent nu a putut să nu-i zică: »dar' săc trebuie să-i fie astuia capul«. De sigur tot astfel își vor fi zis cei inteligenți și despre mulți cari au paradat cu »ideali«, ce nu se potrivește cu creșterea, înclinăniunile, firea și cu împrejurările lor.

»Idealismul« e acum la modă, și în numele unuia evănt atăt de vag s'a abusat și s'au comis la noi în timpurile din urmă orgii formale, ca și altădată într'alte locuri în numele »crucii«, »libertății«, »patriei« etc. Tot astfel am văzut în literatura noastră până curând de tot bântuind »pesimismul« simulat de cei mai mulți.

În timpul scurt s'a abusat atăt de mult de »idealism«, încât s'a și născut dorința laudabilă de a face să înceteze odată această paradă nesuportabilă. Cel puțin noi așa credem, că pentru scopul acesta a scris di Tr. Vuia articolul despre »idealism«, din care însă mărturisim că noi nu am înțeles nimic. Tot astfel credem și despre alții și evenimentele ulterioare ne întăresc în credința aceasta.

Pentru-că abuzurile de fapt au continuat și dacă nu s'a mai spus »cuvântul de ideal«, în numele căruia s'a abusat. Atăta s'a ajuns prin acel articol, deși ar fi dorit poate mulți să ajungă mai mult.

Di Vuia ne aduce pe Spencer ca autoritate în materia aceasta, ear' ca exemple și argumente ne scoate din istorie câteva lucruri, pe cari noi le înțelegem altfel, și cari noavă ne servesc pentru a trage din ele alte concluziuni, și pentru a ne forma alte vederi despre societate, în trecut, prezent și viitor.

Spencer nu poate cugeta pentru noi și nici pentru un an doilea sau al treilea, precum peste tot minimeau nu poate cugeta pentru altul. Deci înaintea noastră Spencer nu e autoritate și credem că nu e nici înaintea nici unui alt om, cui îi place să cerceteze, cugete și să tragă concluziuni din cele cercetate.

Idei singuratici, »arhinteai«, se pot imprumuta dela alții, șanșinea lor însă trebuie să o facă fiecare potrivit după casurile singuraticie, în cari are el să lucreze; fie aceasta în știință, fie în filosofie, politică, artă, lucrat la haine, ghete etc. Ori-cine vopse să judece, să lucreze și să meargă după sisteme întregi adoptate dela alții, dă prin gropi.

Fiecare poate să vadă lucrurile altfel și să aibă drept pentru sine și din punctul seu de vedere. Că ale cui concluziuni au fost mai aproape de adevăr, o arată todeauna numai rezultatele aplicării acelor concluziuni; căci pentru a le aplica mai curând sau mai târziu trag oamenii concluziuni și formulează teorii.

Fără să formulăm teorii lungi și să aducem argumente multe, pentru cari ne vom spune părerea noastră în privința acestor înțelegeri cuvinte: 1. Idealisti sânt toți aceia, cari nu trăsesc numai pentru sine, ci și pentru societatea în care se află, și văzându-i scăderile, caută să îndrepteze cât pot, lucrează din răsuferiți și sufer pentru aceasta. 2. Idealisti mai mari sau mai mici, după trebuință, au fost, sânt și vor fi todeauna, cât timp vor fi oameni în lume.

Pentru-că oamenii todeauna au trăit în societăți, ear' la acestea totdeauna a fost de îndreptat câte ceva, mult-puțin.

Aceste îndreptări însă adese-ori nu se pot face numai decât prin revoluțiuni mari, vizibile de toată lumea; atunci, când se îngrămădesc multe rele, îndreptările cărora în fine totuși se mai poate pune pedecă, cum e d. e. la un riu, ale cărui ape au fost reținute și adunate mult timp prin stăvile, în loc de a li-se lăsa scurgere liberă. Cu cât sânt adunate mai multe rele de îndreptat, cu atât trebuie o forță mai mare pentru înlăturarea lor, cu atât e mai puternică izbucnirea în contra lor când se face. Dintre multele revoluțiuni de diferită intensitate, mai mari și mai mici, amintim numai cea mai tipică: revoluțiunea cea mare franceză.

Revoluțiunile nu sânt în realitate, decât crise, așa cum vedem, fizice și morale, și la indivizii singuratici, și atât indivizii, cât și popoarele au todeauna forță suficientă, ca să treacă peste ele. Trec și apoi se simțese bine. Întreaga istoria unui om sau popor nu e altceva, decât o serie lungă de revoluțiuni, schimbări. Căci todeauna au fost motive pentru revoluțiuni, și stofă de revoluționari, id este idealisti. Total e o evoluțiune, curgere.

(Va urma).

Din trecutul „Astei”.

Disertație.

(Urmare).

Adunarea generală a II-a dela Brașov cu mărirea, frumusețea și foloasele ei arată înădăruș importanța acestor fel de conveniri neîndatinate la noi.

Patru momente au înălțat cu deosebire nimbul acestei adunări.

Antău adunarea s'a declarat pentru scrierea peste tot cu *alfabetul latin* și anume pentru ortografia etimologică adoptată deja de comisiunea filologică din 1860.*)

Ministerul de culte și instrucțiune publică din Viena, în 20 Aprilie 1860, pe calea guvernului provincial a provocat pe literații români, că atât din punct de vedere al tipăririi cărților școlare române cu litere latine, cât și al introducerii limbii românești în dicasteriile țării, s'î-se comunice un metod de ortografie cât se poate de coreșpunzător genului limbii. Comisiunea literară compusă din 9 membri prin concludul seu protocolar, în care a rugat pe înaltul guvern al Maiestății Sale să binevoiască a concede Românilor formarea unei societăți literare, căreia să se supună spre cenzurare cărțile compuse până acum și acelea ce se vor compune în viitor, — întreprinându-se înasăi pentru concederea »Asociațiunei», și recunoscând a priori autoritatea ei în privinta scrierii corecte a limbii noastre, a ridicat »Asociațiunea» la rangul de *for suprem* în chestiune literară primordială pentru Români din Transilvania.**)

Expozițiunea de produse ale agriculturii și industriei române cu care a fost împreunată adunarea, cuprinzând 2200, obiecte nu numai că a umplut pe poporul nostru de încredere în puterile sale și în îndemânarea sa, ci din punct de vedere *politic* a avut acel efect îmbucurător, că a desmișcat vestea lăfăită în lume cu rea voință din partea dușmanilor noștri, cari nu încetau a denunța pe unde numai apucau, că poporul român e un popor ignorant, lipsit de orice industrie și comerț, pentru care mai multe drepturi politice nu ar avea înțeles, nici valoare, și că mai pot aștepta vreo sută de ani.

Instituirea a trei secțiuni științifice: filologică, istorică și fizico-naturală deschide pentru viitor speranțe de o activitate rodnică întru prosperarea literaturii și a științei. Ear' disertațiunile erudite, între altele a dlor T. Cipariu și G. Barițiu, cu aplicarea lor la cerințele poporului român, arată însuflețirea literaților noștri pentru tinăra »Asociațiune».

Cu adunarea aIII-a, ținută la Blaj în 1863, averea »Asociațiunei» ajunsese la 20.466 fl. 17 cr. Budgetul pe anul 1863/4 se votă în 2730 fl., din 1600 fl., pentru studenți mai ales juriști.

Citez anume datele acestea, ca să illustrez tendința ce de pe acum un sir lung de ani a preocupat în primul rînd nu numai »Asociațiunea transilvană», ci și alte reuniuni române, precum »Asociațiunea arădănească pentru literatura și cultura poporului român», Reuniunea femeilor române din Brașov și familii generoase ca familia Mocsonyi — de a înmulți *intelligența română superioară*

*) »Transilvania», număr festiv.

**) Barițiu: »Istoria Transilvaniei» pag. 31, volumul III.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Din copilărie.

Prea inibutului C. Alessiu.

(Urmare și fine).

Era într-o zi de sîrbătoare și pe vară. Nu plouase de multă vreme, și ca să mai mîngăie mânia lui Dumnezeu se chebzuise chiar în ziua aceea se scoată sfintele daruri și cu mic cu mare se pornească norodul droaie, să bată rugăciuni în țarină, doar' s'o milostivi sfîntulețu și-o slobozi apele cerului.

Biserica era la o palmă de loc de noi și cum părintele Arvinte zăbovea în slujbă, prin femei, din gură în gură, printre lumea ce adăsta jos pe lângă poarta bisericeii, se svonește că au venit oameni să-l iee pe moș Aron și să-l ducă la ficioru - seu mai mare, din Dudu.

La noi pe afară minenea. Soarele dogorea drept în ogradă. În bădărușă căruța plină cu fîn, o velință așternută pe deasupra și boii dejugați mînceau la un sноп de strujeni. Se auzia porțița scărțîind și printre frunzele rîrite de garoafă îmi aruncam ochii pe fereastra josuță, în fața casei. Din când în când câte-o babă cu mâinile încredinate, virite pe sub șurț sgrîbilită și mică venia binișor ca la pomană, cu ele cete de copii desculți tipil se furisau pe lângă hambar, femei cu barișul petrecut peste gură țineau copii în brațe, se strîcurau ca umbrele în curte. Veniau și uncheși în bețe, mai la urmă fetele și ficiorii veneau într-una și ei așa, că dela o vreme intrau buluc și amestecați. Erau de nu-i încăpea locul: pe prispă, în ogradă, de-a lungul stoborului, așinați de țăpaoale porților sta lumea ca la sobor.

prin împărțirea de burse la studenți bine crescuți și din familii onorabile.

Tendență ce împrejurările timpului o legitimează pe deplin. Căci, era vorba, ca poporul român, care în adunarea națională română ținută în Sibiu la 1861, s'a declarat de *națiune politică și independentă* față cu celelalte națiuni, să se afirme de atare înaintea lumii întregi, ceea-ce nu se poate decât arătînd că e în stare a crește fii deosebiți să ocupe funcțiunile cele mai înalte în stat.

În anii următori activitatea »Asociațiunei» continuă a gravita spre centru, ear' vibrațiunile produse aici le reoglindează și mai departe adunările generale, cu toate-că vedem încercări de a străplanta svicniriile pornite dela centrul trupului națiunii în celelalte părți a lui spre a le rechema la viață, precum se întîmplă în corpul omenesce cu sângele, care pornind dela inimă împrăștie simburii vieții în toate membrele.

Dela adunarea a VII-a din Cluj merită atențiune hotărîrea de a se eda o foaie proprie a »Asociațiunei», care hotărîre se duce în îndeplinire așa, că cu 1 Ianuarie 1868 locul analelor de până aci, cari se mărgineau la datele cele mai neapărat de lipsă, îndeosebi la protocoalele adunărilor generale și acelușe aceloră, îl ocupă un organ special periodic al »Asociațiunei» cu numele »*Transilvania*».

Fiind »Transilvania» foaie oficioasă a »Asociațiunei», care a contribuit mult la răspîndirea ideilor, spiritului, de care a fost condusă întotdeauna »Asociațiunea», fiind de zeci de ani oglindă vie a fluctuațiilor literace ce s'au pîrîndint în sinul ei, se cade să facem amintire despre aceea.

»Transilvania» ca foaie periodică eși fără întrerupere 11 ani, la 1879 se întrerupse pe doi ani apariția ei, ca în 1881 s'î-și reiese cursul regulat. La început eșia de 2-ori, dela 1890 încoace numai odată pe lună, mai în urmă 10 numere pe an. Din cuprinsul ei sînt de remarcate: Actele oficiale ale comitetului și ale adunărilor generale, nume-roase documente istorice, elaborate filologice, pedagogice, sociale, cuvintele de deschidere și disertațiile dela adunările generale. Drept apreciere voi reproduc cuvintele Excelenței Sale Dr. Victor Mihályi de Apsa, arhiepiscop și metropolit, ce a binevoit a le scrie pentru numărul festiv al »Transilvaniei»:

»Tesaurl cuprins în seria de douăzeci-cinci ani ai foii »Transilvania» este foarte important ca isvor pentru studiul de istorie; tractatele-și științifice, ca aventate la înălțimea culturii sînt de merit remănant, — pentru limba-și românească netedă și limpede cred că cu plăcere o vor citi și literații generațiunilor viitoare.»)

Primul pas înveselitor de a înrola la spatele »Asociațiunei» — avangarda deamă în luptele noastre național-culturale — comitele românești din extremitățile amenințate a pămîntului strămoșilor noștri, a grăbi astfel străbaterea mișcărilor culturale a »Asociațiunei» în stratul binecuvîntat a poporului nostru dela țeară și a face, ca el fiind un factor de frunte să iee parte în acestea cu filerul și cu tot devotamentul sufletului seu, e adunarea generală din Somcuta-mare și cea dela Năsăud.

Adunarea dela Somcuta a decis înființarea de *agenturi comunale*, cari se înlesnească comitetului central colectarea taxelor anuale dela membri, deci să con-

*) »Transilvania», număr festiv.

tribue în chip eficace la sporirea puterilor materiale ale »Asociațiunei».

În adunarea dela Năsăud, la stăruința căpitanului suprem A. Bohățel, 44 comune districtuale din ținutul bravelor grănițeri se făcură, ca persoane morale, membri pe viață cu ofertul de 5500 fl. și prin aceasta deteră un avînt îmbucurător isvoarelor materiale ale »Asociațiunei», lucru, care urmat și în alte părți ar fi avut rezultatele cele mai frumoase.

(Va urma). **George Pătăcean.**

Revistă externă.

Din Francia.

— Procesul Dreyfus. — Din Paris —

Pertractarea din 22 I. c. a procesului *Dreyfus* a decurs, ca și alte câteva anterioare, fără incidente senzaționale. La pertractare a luat parte și *Labori*, fiind salutat de către presidentul tribunalului și de public.

El a produs emoție în public, cînd, în decursul depozitiilor majorului *Rollin*, două scrisori privitoare la conexiunile agentului *Lajoux* cu statul-major. Scrisorile sînt favorabile cauzei lui Dreyfus.

A mai venit vorba și despre scrișoarea atașatului *Schneider*. *Labori* a întrebat pe *Rollin*, că în ce limbă a fost scrisă scrișoarea lui *Schneider*?

Rollin zice, că în limba germană. *Labori* întreabă, că în acest caz cine e responsabil pentru traducere? Tot această întrebare o adresează și lui *Mercier*, care ia asupra sa responsabilitatea.

Aceste au fost momentele mai mișcătoare ale pertractării. Depozițiile maritorilor nu sînt de însemnătate. Unii din ei îl prezentă pe Dreyfus de un caracter mîrșav.

Parisul s'a liniștit. Numai *Guerin* mai resistă poliției, dar' e în strîmtoare mare. Mîncarea și apa 'i-e pe sfîrșite. Bucătarul lui, care a eșit de curînd din casă, afirmă, că cei din lăuntru au stropit păreții cu petroleu, ca în cas dacă poliția îi atacă, să aprindă casa.

Crisa din Prusia.

Cum se va rezolva crisa din Prusia nu se știe, de oare-ce nu sînt cunoscute intențiile împăratului Wilhelm.

Dintre miniștri singur *Miquel*, amicul agrarilor, care n'a dezvoltat nici o energie în chestia canalului, e contra disolvării camerei, pe cînd *Hohenlohe* stăruie să fie disolvată camera. Împăratul are să aleagă între aceste două păreri.

În ori-ce cas se va face o schimbare în cabinet. Probabil, că miniștrii *Miquel* și *von der Recke* vor repăși și ministerul va fi reconstruit.

Atentatul din Belgrad.

Pertractarea cu *Knezevici* și ceilalți acușai se va începe Mercuri, în 30 I. c. Sînt puși sub acușă 43 de oameni.

Acusa are trei părți: una contra lui *Knezevici*, alta contra instigatorilor intelectuali și a treia contra aceloră, cari au avut cunoștință despre proiectarea atentatului.

Se zice, că s'ar fi constatat o dovezi, că principalul instigator al atentatului este generalul *Vlaicovici*.

Dela Beiuș.

— 20 August n.

Pe gimnasiu falfăe tricolorul unguresc, anunțînd lumii sîrbărea mare, ce azi acolo se va petrece.

Vîzîndu-l, rușinea mă cuprinde. Îmi plec capul, îmi repezesc pașii; departe, departe de acest loc plin de microbi, cari au s'î-l ducă la pierire totală pentru noi, Români.

Sau, ce alta însemnează, cînd între păreții unei instituțiuni românești, își țin adunări societăți ungurești cu menirea de a *maghiarisa*? Cînd s'î premiază învîțători »cari pe terenul *maghiarisirii pot arăta rezultate îmbucurătoare* și cînd între acestia sînt încă și Români? Cînd în sala unui gimnasiu românesc, a cărei păreți sînt decorați cu portretul lui »*Petőfi*» și cu tricolor unguresc rîsună cântări patriotice ca: »*Hazádnak rendületlenül!*»?

Cînd în »*Prologul*» dela concert — făcut anume pentru această ocaziune — auzi vorbe ca: »*hisz magyar a föld melyet taposunk, magyar a levegő a melyet szivünk*» (pe românește: unguresc e pămîntul ce-l călcăm și aerul ce-l respirăm), — și: »*majd megsegit a magyarok Istene és magyar leszen itten minden, minden!*» (pe românește: ne va ajuta Dumnezeu Ungurilor și maghiar va fi aici totul, totul!)

Ei; spune domnule director de gimnasiu, și onorat corp profesoral, ce sfîrșit poate să aibă un astfel de gimnasiu românesc, care astfel de scopuri servește? Înzădar scusa din buze, că: Români sîntem și noi!

Fapte ne trebuiesc, domnilor, nu vorbe goale! Oameni deschiși ne trebuiesc, nu oameni cu doi bani în trei pungi!

Ce a zis marele Bărnuțiu în grandioasa sa vorbire de pe »Cîmpul Libertății»? »*Să nu ne ducem la masa libertății ungurești, căci bucatele ei toate sînt înveninate; să nu ne vindem țeara și limba, căci perzîndu-se odată nu se mai pot câștiga*».

Avem noi altă comoară afară de dulcea noastră limbă? Cu scumpătate trebuie să o apărăm de toate atacurile, de toate înfrîuririle străine și de nu cu alta, cu corpul nostru. Să prindem toate loviturile de moarte îndreptate din partea contrarilor noștri pentru nimicirea ei, și să le respingem cu energie. Jurămint au pus străbunii noștri că vor apăra cu toate puterile legea și limba noastră română în contra tuturor atacurilor și asupririlor, și că nu vor lucra nici-odată în contra drepturilor și intereselor națiunei române; — ear' noi, urmașii lor, pigmeii de astăzi, pentru interese personale lăsam să se peardă aceea, pentru-ce ei secolii de-arîndul s'au luptat și pentru-ce sute și sute de mii sângele 'și-l-au vîrsat!

Domnilor profesori dela Beiuș! Ați conclucat la stîrpirea, la îngropa-

rea acestei instituțiuni românești, — responsabili veți fi pentru asta românismului întreg.

Ear' de veți ave domnilor profesori și domnule director, și în viitor o astfel de ținută *românească*, nu dau 2—3 ani, și trup se vor face cuvintele auzite: »*Magyar lesz itten minden, minden!*» (în gimnasiu adevă!)

Severus.

Cronica zilei.

Sibiu, 24 Aug. n.

Memento. 24 August: Terminul de înștiințări pentru participare la adunarea »Astei» în Deva.

27 August: Petrecerea inteligenței rom. în Murș-Ludoș. — Petrecere în Sîn-Mihail (lângă Turda). Producțiune teatrală în Ohaba. — Petrecere în Brețeu. — Petrecere și repres. teatrală în Zernești. — Petrecere și producțiune teatrală în Armeni. — Petrecere tin. stud. în Seliște. — Petr. pop. și producț. teatrală în Tohanul-vechiu. — Petrecera și teatru în Daneș.

27—28 August: Adun. generală a »Astei» în Deva.

28 August: Reun. fem. rom. din Mediaș, adun. gen. în Mediaș.

29 August: »Nera», cassa de păstrare, adun. gen. extraord. în Bozoviciu. — Tin. rom. din Sătmar și Sălagiu, petrecere în Supurul-de-jos.

Gimnasiul superior din Alba-Iulia. dela toamnă începînd va ave un superb edificiu în stil elin. Acum se face aranjamentul intern al edificiului, ear' sfînțirea se va face în Noemvrie. Cu începutul anului școlar curent prelegerile se vor ține în edificiul nou.

Concurs școlare. Pentru ocuparea posturilor învîțătoresci dela școalele gr-or. din Saschiz, Hașfalău și Rodeș (protopresbiteratul *Sighisorei*) este scris concurs cu termin până la 30 August st. v. Salar 300 fl. și accesoriile, ear' cu termin de 30 zile este scris concurs pentru ocuparea postului la școala gr-or. din Hunedoara (400 fl.) și Petroseni (300 fl.), ambele în protopresbiteratul Hașegului.

Concurs bisericesci. Este scris concurs pentru ocuparea posturilor de paroh în parohiile gr-or.: *Abud-Sat* (clasa II.), *Valae-Epii* (clasa III.), protopresbiteratul Geoagului, *Frata* (clasa III.) protopresbiteratul Turdei. Termin de concurs 30 zile.

Internatul român gr-or. din Beiuș, a cărui clădire a costat 20.000 fl. e gata deja. Sfînțirea se va face în 24 Septemvrie prin Preasfinția Sa episcopul *Goldiș*.

Încă un mameluc. Cercul Beteleanului 'și-a ales cu unanimitate deputat la dietă pe contele *Valentin Bethlen* cu program guvernamental. Alegerea s'a făcut Luni (21 August).

La școalele centrale române din Brașov, au fost angajați pentru anul viitor școlastic următorii profesori: a) la gimnasiu *N. Sulică* pentru catedra de filologie clasică, *D. Lupan* pentru geografie, *A. Banciu* și *C. Lacea*; b) la comerciale *N. Puican*; c) la școalele reale *St. Stinghe*, catechet; d) la normale *R. Frateș*, *D. Macrea* și *N. Oancea*, ca învîțători. (»G. Tr.»)

chip... Își înfipsese unghile crescute de boală în vîpșeaua de pe brad și cu mâinile amîndouă acățate de privazurile ușei, își prapionise călcăiele în gaura roței de moară ce slujea de treaptă înaintea pragului, — încordată ca o cobză, vînt la față, cu ochii holbați ca de spaima morții, coardele gâtului întinse și nu vrea să umească Doamne ferește. »Lăsați-mă să mor la casa mea!» mai îngana abia graiu-și stîns și surd ce venia ca dint'o criptă, — își dase capul peste spate și tremura de credeai că sare carnea de pe el.

Doamne, ce muncă era pe sufletul lui!

Biruit o leacă, mai cu dojeni, mai cu vorbe bune 'l-am mai potolit o fărîmă. Cînd îl credeam liniștit și ne făceam socoteala, că de acum are să meargă de bunăvoie, deodată ne pomenim, că prinde a întinde gâtul înainte și cu o căutătură ciudată sub sprîncenele încruntate și stufoase, cu schimonisitura pe față a omului ce-și sare din minți, ca-și-cum 'l-ar fi pierit luminile, clipa repede din pleoape — ochii bolnavi și rătăciți duși în fundul capului cereau să aleagă ceva din întunecare par'că... Bătătura era înțesată de lume.

Cînd a vîzută moșul satul întreg în port de sîrbătoare adunat la casa lui, atâtea fețe cunoscute cu cari își împărțise durerile și bucuriile, prieteni de amar de ani, de care era legat jumătate din trailul lui ce trebuia s'î-l îngroape și s'î-l uite acum, — mame cu copii în brațe, cărora le sărutase cununiile, fiii lui toți — într-un cuvînt viețai lui toată, ca îngrozit de atîta zădărnice, ca un om ce ar pași într'o prăpastie s'î-și facă seamă și s'î nu mai vază nimic, — a scos un vaier surd și sfîșliitor și a dat drumul mâinilor să cadă în neștire și sleit de puteri a căzut mototol în brațele noastre.

Slab și trudit cum era, 'și-a îngropat fața în mîni și s'a pornit pe un plîns amar și desmădădăit de-ți rupea inima. Nu te puteai uita la el de jale ce-ți era. Tremura ca varga și se vîdăra cu plînsu 'n hohot: — »Ce foc pe mine, ce foc!... se căina a moarte și se bătea cu pumnii în piept de credeai că-și farmă oșul pieptului așa se pisa. Se ciudea și în bocete prelungite de durere își înfigea unghile în cămașă și trăgea în toate părțile... Uncheș de optzeci de ani și plîngea cu un copil! Se îneca și gura căscată abia-și trăgea răsuflul, de ne spăriam că-și dă sfîrșitul în mîinile noastre. Pierise la față de tot: se făcuse pămîntu; nu se mai cunoștea că-î om.

Leșinat pe jumătate, cu binișorul 'l-am suit în căruță, pe brațe.

Nu-și găsia astîmpăr, nu-l răbda inima să stee locului, se învîrtea ca pe foc și cu mâinile întinse se ruga de lume s'î-l scape dela peire: »Nu mă lăsați, oameni buni, nu mă lăsați!... Femeile se strinseser pe lângă căruță, îi dau curaj, îi sărutau mîinile și cu șurțul la ochi se dădeau la o parte, una câte una.

Pe cînd se vînta nonă și pornisem puținel căruța, moș Petrascu schiopul, prietenul lui din copilărie, răzimat în toaig își făcea loc printre lume... Sta în capul satului, îl ajunsese vestea țîrzu și biet, cum a putut, șontic, șontic venise într-un suflet, se apuce pe Aron al lui cu zile... Cînd 'l-a vîzută pe moș Petrascu venind spre el, ca o ultimă nădejde, abia a mai putut băigui cu glas sfîrșit: »Sta-ați!» și noi ne-am oprit din mers.

'L-am săltat pe moș Șerban pe lîntușul dela roată. Cînd s'au vîzută față în față 'și-au deschis amîndoi brațele dînt'odată și au căzut unul în brațele altuia. Cu mîinile prinse de după gât au rămas înceștați uncheșii. Strînși la

piept cu dreptate, cu fețele ascunse în sin, ca în ciasul de vecinică cumpănă, plîngeau și suspinau cu foc bătrîni îmbrățoșai cu putere, și jelanie mai adăncă n'o se mai îmi vază ochii... Întremat de iubirea lui moș Petrascu, cerea s'î-l deee jos din căruță, că de nu călcăm lege creștinească și-î păcat să necinstim un bătrîn.

'L-am coborît pe mîni și cînd s'a simțit cu amîndouă picioarele jos, cu mîna ne-a făcut semn să ne dăm la o parte și s'î-l lase de subsuori. Dacă am vîzută așa 'l-am mai slăbit din mîni. Lumea se uita ca la o minune: Sta singur în picioare. 'Și-a făcut cruce și cu mîinile întinse înainte a căzut în genunchi. 'Și-a lipit fruntea de țîrînă și în liniștea ca de mormînt a lumii ce sta împrejur mirată, a sărutat pămîntul... a rămas așa prosternat o clipă față în față cu el și s'au repezit apoi de 'l-au ridicat.

N'oi uita nici-odată durerea ce era zăgrăvită pe chipul bătrînului acelaia... ochii s'ecăți, închiși de atîta mîhnire, fața trasă și muncită, barba albă înegrită de pulberea de pe drumuri!

Liniștit acum, cu inima împăcată ca de împărțășanie, 'l-am suit în căruță... Eșisem pe poartă. Paracliserul scosesse steagul și 'l-a închinat înaintea noastră.

Moș Aron, sfîrșit de durere, cămașa făcută bucăți, cu capul gol și cu mîinile căzute peste coșeri, se uita cu jale la viețai lui ce se năruia în urmă... Părintele Arvinte eșise cu sfintele daruri și în dangătul clopotului dogit, în pas de mort, au pornit-o la drum în bocetele Trăscaei întregi...

Paris.

V. Cioflec.

Ploaia noastră. Marți și Mercuri ploaie fără sfârșit; ieri toată noaptea și azi toată ziua ploaie fără întrerupere de o oră barem. Temperatura de-ți amușește degetele scriind, ș'apoi se nu zici că-i vară prin Sibiu? Ba bine că nu! — De-o fi tot așa, zău, că plecăm la băi, la răcoareală.

Părechea regală a României, conform dispozițiilor mai nouă, va pleca în străinătate la 20 August st. v.

„Astra” la Deva. Membrii comitetului central al „Asociațiunii” vor pleca la Deva, la adunarea generală Sâmbătă (26 August) cu trenul dela 7 ore 44 min. dim. pe linia Sibiu—Vinț—Deva și nu Sibiu—Copsa, cum se scrisese.

Români distinși în străinătate. Zilele trecute au fos transpuse legațiunei române din Paris diplomele expoanților și congresiștilor cari au luat parte la al IX-lea congres internațional de igienă și demografie, ce s'a întrunit anul trecut la Madrid. Dl Dr. *Constantin Thiron* din Iași, fost președinte de secție al congresului, a obținut diploma de onoare, ear' dl farmacist *I. Berberianu*, din Constanța, diploma de argint.

Tîrg în Hususău. Comuna Hususău a obținut dela minister dreptul de a ține tîrg de săptămână (de mărțurie) în fiecare zi de Mercuri. Ieri s'a ținut primul tîrg. Avis economilor din jur.

Spital în Tecuciu. Cetățeanul *Anton Cincu* din Tecuciu (România) lăsase prin testament 200.000 lei spre a se clădi în Tecuciu un spital. Dorința răposatului e aproape de realizare, înaintând lucrările clădirii până la ziduri. În anul viitor spitalul va pute fi dat menițiunei sale.

Incendii. În măierștele din partea sudică a Seghedinului un mare incendiu a mistuit recolta a cincizeci economi. În sălașurile din Horgoș focul a mistuit bucate în preț de 10.000 fl., ear' pe pusta Levelek a ars până în temelii fabrica de spirt a lui Gustav Molnar. Paguba e vr'o 70.000 fl.

Stare de asediu pentru un tîrg. În Hilversum (Holandia) din cauză că s'a interzis ținerea tîrgului de feară locuitorii au atacat pe timp de noapte casa primarului, au spart ferestrele, au demolat mai multe prăvălii și au răsturnat stîlpii cu lămpile de gaz. Pentru restabilirea ordinii a trebuit să ese la fața locului miliția. Orașeul e pus sub stare de asediu.

Ucis de locomobil. În Füzess-Gyarmat ficiorul de econom Alexandru Eke era ocupat se mute cazanul mașinei de îmblățit de pe o miriște pe alta. În mers apa ferbinte din cazan a improșcat pe cai, cari spăriindu-se au luat-o la fugă și au trântit pe ficiorașul ce mergea înaintea lor. Au trecut peste el caii, apoi locomobilul (greu de 16 măji metrici). Nenorolul A. Eke, în vîrstă abia de 18 ani, a murit.

Seceris pe timp de iarnă. Căldurile caniculare de scurtă durată din săptămânile trecute s'au schimbat în timp aproape de iarnă. Viscol, ploi și grindină au fost aproape în întreaga țeara. Cu deosebire în comitatul Lipót temperatura a scăzut așa de mult, că oamenii seceră îmbrăcați cu cojoace.

Tăiat în bucăți. Lucrători de câmp din Obreja, cercul Caransebeului, au aflat în șanțul drumului un sac, pe care l-au dus gendarmeriei. În sac era cadavrul tăiat în bucăți al unui om. După reconstituirea corpului, mai ales a capului, care era desfiat în vre-o patru bucăți, s'a constatat, că nenorocitul e proprietarul Davidescu din Obreja, care dispăruse de acasă fără-ca familia să știe de ubicațiunea lui.

Un palat de aluminiu. Cel mai nou material de clădit e aluminiul, și Chicago e primul oraș, care posedă un edificiu din acest material. E un colosal palat înalt de 64 m. cu 17 etaje. Modul de construcțiune e foarte simplu. Scheletul edificiului e construit întreg din fer, care e apoi îmbrăcat în tăblițe de aluminiu de 80 cm. lungime și 50 cm. lățime. Aluminiul nu e curat, ci un aliaj de 30 părți aluminiu și 10 părți aramă, de oare-ce acest amestec e mai puțin simțitor la schimbările temperaturii.

„Hoch” și „Slava.” În Lemberg la banchetul oficerilor, dat în ziua natală a M. Sale, după toastul colonelului oficerii au strigat „Hoch!” afară de vecinul locotenentului Spreng, un Ceh, care a strigat „Slava!” Spreng a dat pentru aceasta un ghiold vecinului seu, ear' acesta i-a răspuns cu o palmă. S'a escat apoi bătaie straișnică între ei, așa că numai cu greu i-au putut despărți camerezii lor. Urmarea: duel cu pistolul și împușcarea lui Spreng, care după scurtă agonie a murit.

Pestra. În Csik-Szépviz peștra comerciantului Iacob Fejér eșise cu băiețelul la preumblare. Un Săcuiu intrînd în prăvălie se-și cumpere cele de lipsă, a lăsat trăsura în stradă fără nici un îngrijitor. Căii s'au spăriat de un biciclist și au luat-o la fugă drept spre mica peștra cu băiețelul și așa repede, încât copila nu mai avea timp să iee în brațe băiatul și se fugă cu el din calea cailor. S'a culcat deci pe băiat și l'a acoperit cu trupul ei. Căii și trăsura au trecut peste ea, zdrobindu-i picioarele și mâinile. Băiețelul a scăpat teafăr. Peștra, care astfel s'a jertfit pentru băiatul stăpînului ei, se află acum sub îngrijire medicală.

Advocat suspendat. Camera advocațională din Brașov face cunoscut, că avocatul din Bravov George Mănărdăean este suspendat dela praxa advocațională.

Potop de grindină. În comuna Gőncz din comitatul Abauj, Sâmbătă după amezai a bătut grindină în mărimea ouălor și în cantitate așa de mare, căt hotarul încă și a doua zi era acoperit de un gros strat de ghiață. Holdele nesecerate încă, cucuruzul, legumile, vilele și pometurile au fost nimicite de tot. Temperatura a scăzut foarte mult.

Știri mărunte. Înviătorul Emil Tilleș din Budapesta s'a împușcat. Despre cauza sinuciderii vorbesc cuvintele „*Quem dii odere...*” scris pe un petec de hârtie aflat pe masa sinucisului.

— Proprietarul Grațian Palaty din Cionoplea (Bacia) voină să oprească niște cai spăriați, a fost călcat și ucis de copitele lor.

— Morarul Iacob Mór din Ó-Becse a fost ucis de roata morei.

— Se dă ca fapt împlinit știrea, că episcop la Vác, în locul răposatului Schuster, va fi numit Medard Kohl, secretarul primatului.

— În Hunedoara bărdasul Nicolae Chineja în firul cerții și-a ucis nevasta lovindu-o în cap cu barda.

Prinosuri culturale.

(Urmare).

III. Membri ajutători.

1. Alexandru L. Lăzărean, București 20 lei. — 2. Dinka Scheleru, proprietar, jud. Gorj 20 lei. — 3. Numa Frumusan, adv., 10 lei. — 4. Dela Jiu 2 lei. — 5. Ilie P. Dobrescu, comerciant 6 fl. — 6. G. N. Vulcănescu, comerciant 5 lei. — 7. Ioan D. Șufana, comerciant 12 lei. — 8. Al. M. Iacomi, procuror 20 lei, toți din Tîrgu-Jiu. — 9. Dumitru Roșca, paroch gr.-cat. 1 fl. — 10. Nicolae Moisin, măsar 2 fl. — 11. Nicolae Loșniță, fabric 1 fl. — 12. Dumitru Roșca, comerciant 1 fl., toți din Seliște. — 13. George Ittu, paroch, Vale 3 fl. — 14. Alexandru Borcea, paroch gr.-or. 2 fl. — 15. Ioan Popa, paroch gr.-or. 2 fl. — 16. Danil Marcu, paroch gr.-or. 2 fl. — 17. Ilariu Comșa, practicant 2 fl., toți din Seliște. — 18. Dionisiu Stanciu, Viștea-inf. 1 fl. — 19. Bucur Galbincea, Sâmbăta-inf. 50 cr. — 20. Dumitru Hanciu, fabricant. 21. Ioan Hanciu, fabricant. 22. Dimitrie Simian, fabricant. 23. Ioan I. Simian, fabricant. 24. Nicolae I. Simian, fabric. 25. Oprea I. Simian, fabricant. 26. Dumitru N. Simian, antrepr. 27. Ioaneș Hertia, comerc. 28. Nicolae Stelea, curelar. 29. Petru Irimie Hertia, curelar. 30. Nicolae N. Simian, comerc. 31. Stefan Costea. 32. Ioan Borcea, toți din Rîmnicu-Vâlcea, au contrubuit toți la oaltă 54 lei, în valuta noastră 25 fl. 79 cr. — 33. Ieronim Mardan 2 fl. — 34. Ioan Voicu 1 fl. — 35. Valeriu Arseniu 2 fl. — 36. Ioan Chipară 2 fl. — 37. Dion. Aron, paroch gr.-cat. 2 fl., toți din Gurariu. — 38. Ioan Iosof, paroch 2 fl. — 39. Petru Joga jun. capelan 2 fl. — 40. Ioan Joga, functionar 2 fl. — 41. Stefan Milea 1 fl. — 42. Ioan Bratu 1 fl. — 43. P. Banciu 1 fl. — 44. Simion Rodean 1 fl. — 45. Nicolae Joga 1 fl. — 46. George Bratu 1 fl. — 47. Dumitru Iosof 1 fl., toți din Tilișca. — 48. Nicolae Tipuriță 1 fl. — 49. Ioan Săroi 1 fl. — 50. Antonie Dragomir 1 fl. — 51. Mateiu Turcu 1 fl. — 52. Ioan Topârcean 1 fl. — Petru Apolzan 1 fl., toți din Sibiel. — 54. Vasile Tipuriță. 55. Maniu Dragomir. 56. Ioan Solomie. 57. Dumitru Stănilă. 58. Ioan Tipuriță lui Ioan. 59. Ioan Tipuriță lui Vasile. 60. Mihail Stănilă. 61. Văduva Comana Dragomir. 62. Ioan Dumitrescu. 63. Vasile Micu. 64. Petru Balu. 65. Nicolae Banciu Comănică. 66. Constantin Nartea. 67. Ioan Oprean. 68. Ioan Popa. 69. Oprea Nartea. 70. Ioan Nedelcu. 71. Stănilă Ana, toți din Vale, câte 1 fl. — 72. George Ghișe. 73. Ioan N. Oprean. 74. Dumitru Bozdog. 75. Ilie Georgescu, direct. școl. 76. Ioan Prodan. 77. Ioan Vlad. 78. Nicolae Păta. 79. Ioan P. Bozdog. 80. Aron Șerb, preot-inv. 81. Ioan Aléman. 82. Ilie Șerb. 83. Ilie Oprean. 84. Ioan Șerb. 85. Dumitru Ghișe, toți din Poiana, câte 1 fl. — 86. Ilie Bozdog. 87. Nicolae Vonica, ambii câte 50 cr. — 88. Aron Muntean 1 fl. — 89. Adam Micu, notar 3 fl. — 90. Nicolae Branga 1 fl. — 91. Dumitru Șufana, cassar 2 fl. — 92. Ioan Șierb 1 fl. — 93. Dr. Victor Mihu 1 fl. — 94. Ilie Dobrotă 2 fl., toți din Poiana. —

(Va urma).

ECONOMIE.

O nouă boală a viței de vie. Dela Reuniunea regnicolară de viert, din Budapesta, ni-se trimite spre publicare următorul comunicat:

Vița de pe aproape întreg teritoriul Ungariei a fost cuprinsă de o boală până acum puțin cunoscută în părțile noastre *Cruma făinoasă* (oidium Tuckeri). Această boală întocmai ca și peronospora, atacă toate părțile verzi ale viței de vie. Se poate cunoaște după aceea, că pe fața deasupra a frunzelor se arată niște pete albe, cari seamănă mult cu pulberea de pe drumuri, în urma căror foaia, dacă e mai fragedă, se usucă, ear' dacă e deplin desvoltată, se fac pe ea niște pete uscate. Cea mai mare pagubă o face la ciorchinele de struguri, unde se așază pe boabe. Boabele creapă și, dacă vremea e uscată, se usucă, ear' dacă e umedă, putrezesc, cu un cuvînt tot rodul se nimiceste.

Pe multe mii de jugere recolta din est-an a viței se va prăpădi la noi, fiindcă cultivatorii nu s'au putut apăra în contra acestei primejdii necunoscute. De apărut însă, se poate ori-și-cine apăra, și încă cu siguranță, ba se poate împedece și lăfirea mai departe a boalei.

Spre scopul acesta sînt făcute niște mașini, cu cari se stropesc boabele de struguri, cu *praf curat de pucioasă* sau, ceea-ce e și mai cu cale, cu un *preparat nou de pucioasă*, cu *praf de pucioasă de aramă* a Doctorului *Aschenbrandt*, și e bine să se stropescă nu numai ciorchinele atacate de boală, ci întreagă recolta. Împedecînd prin aceasta lăfirea boalei și la ciorchinele sănătoase.

Acest lucru e foarte simplu și-l pot săvîrși chiar și lucrătorii simpli.

Noul preparat al lui Aschenbrandt e invenție germană, introdusă în Ungaria prin redacțiunea revistei „Boraszati Lapok” din Budapesta, așa că acum se prepară și în Budapesta. Constă din o amestecătură de pucioasă, vitriol de aramă și hidrat de var, pisată în pulbere foarte măruntă. Folosind mașinile amintite — un fel de foi, ca cele cu cari se suflă în foc — învîlm vița în niște praf alb, care străbate în toate părțile plantei. Din însușirea pulberii acesteia de a penetra prin toate părțile celele viței, putem folosi cu 1/3 mai puțin decăt dacă am întrebuința pulbere de pucioasă curată, și pe lângă acest avantaj mai servește și ca mijloc de apărare în contra și a altor boale ale viței, cum e d. p. boala antracosis, peronospora ș. a.

E deci în interesul cultivătorilor de viță să caute a se apăra contra acestei boale, și unde s'a ivit deja, se stropescă vița cel puțin odată, fie chiar și în Septemvrie, cu pulberea amintită; ear' la primăvară, când lugerii vor fi de 8—10 cm., vița va trebui încă odată stropită, prin ce se previne primejdia ulterioară.

La

Abonament lunar

pentru

August st. vechiu

invită

Administrația ziarului „TRIBUNA”

Din public. *)

Mulțumită publică.

Cu ocasiunea petrecerei de vară aranjată în Turda, la 6 August st. n. a. e., în folosul înființării bibliotecii populare, au încurs la cassă suma de 110 fl. 65 cr. — în care suprasolviri s'au primit dela domnii:

Dr. George Ciuta (Turda) 1 fl., Basiliu Masca (Beiu) 5 cr., Dr. Nerva Moldovan (Szt.-Lazsló) 50 cr., Simeon Pop (Cluj) 50 cr., Nicolau Bobeș (Cluj) 1 fl., Familia Bercean (Ghiriș) 1 fl., Gregoriu Pop (Ceanul-mare) 50 cr., Iosif Urcan (Turda) 50 cr., Ioan Balint (A.-Iara) 1 fl., Ioan Onosi (Iara) 1 fl., Familia Osvadă (Mohaci) 1 fl., George Bolde (Turda) 50 cr., Ioan Pop (Jucul-inf.) 50 cr., Gavril Pop (Mohaci) 1 fl., Maria Selăgian 1 fl.; Iuliu Moldovan (Pesta) 1 fl., Familia Orbean (Iclânz) 1 fl.; Alexandru Breban (Turda) 1 fl.

Oferte s'a primit dela d-șoara Anastasia Tulea (Tothaza) 1 fl. și Dr. George Popescu, avocat în Turda 2 fl. v. a.

Suma venitelor a fost 112 fl. 65 cr., ear' a speselor 66 fl. 43 cr. — Venitul curat de 46 fl. 22 cr. s'a depus la banca „Arieșana” sub nr. I. 812 pag. 405—1899.

Tot pentru înființarea bibliotecii se colectează cărți, despre care se va raționa la timpul seu.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Primească toți contribuitorii și oferitorii sincera noastră mulțumită, precum și cei-ce ne-au onorat cu prezența, asigurându-i că biblioteca pentru care și-au oferit denarul, se va inactiva în scurt timp.

Pentru comitet:

Artemiu Codarcea,
protopop-președinte.

Tribuna Literară.

Producțiunea noastră literară.

(Urmare).

Presă periodică.

Presă periodică, deși strict luat nu aparține cadrului în care se mișcă acest raport, nu a putut fi trecut cu vederea și a fost apreciată de noi și până acum în întregul ei, pentru-că atât ca factor dea-dreptul productiv, cât și pentru înrîurirea ei indirectă asupra literaturii ca organ critic și ca factor în formarea limbei a avut și ar trebui să aibă și pentru viitor o deosebită importanță literară. Presă, și îndeosebi și ziarele la noi nu sînt încă ca la popoarele mari, în mare parte numai organe ce servesc interesele practice ale viței de toate zilele; ele lucrează cu un aparat cu mult mai greoiu, au un public în cele economice cu mult mai puțin desvoltat, decăt să se poată pune pe asemenea baze.

Gazetele noastre servesc nu atât trebuințele zilnice ale cetitorilor lor, ci mai ales înalte interese naționale și culturale. Din aceste cauze au și avut întotdeauna un rol mai important și o influență mai adîncă asupra publicului nostru, decăt ziarele străine asupra cetitorilor lor.

Plecînd din acest punct de vedere, noi apreciam presa periodică la acest loc numai ca factor cultural, și fără a ne preocupa de tendențele politice ori de altă natură ale diferitelor organe publicistice, le considerăm numai în activitatea lor îndreptată a servi literatura și prin aceasta cultura poporului român.

În acest respect nu este prea îmbucurător aceea ce avem să spunem. Am frunzărit pagină de pagină toate numerele foilor noastre, am adunat — alegînd cu puțină rigoare — tot ce a putut fi de interes cît de mic pentru literatura noastră, și am văzut că, mai ales ce privește ziarele noastre, rodul cules este cu totul neînsemnat. În special în capitolele despre literatura istorică și propriu zisă am arătat, că mușele au părăsit aproape cu totul adăpostul avut în presa noastră și că critica literară a gazetelor noastre nu stă pe un nivel destul de înalt. Astfel înrîurirea de folos mai real a presei asupra literaturii noastre, se reduce mai ales numai la partea ce o are în formarea și desvoltarea limbei noastre literare. În această privință s'au făcut la noi progrese îmbucurătoare. Căci până-cînd la alte națiuni, cum spre ex. și la Maghiari, presa dominată de elemente străine au început a ave în timpul mai nou o influență de-adeptul păgubitoare asupra desvoltării limbei, până atunci la noi presa a fost cel mai valoros factor în formarea limbei noastre literare și a delăturat așa zicînd cu forța curentele învechite ce se încuibaseră în școalele noastre.

Ținînd cont de aceste împrejurări, trebuie să regretăm cu atât mai mult, că decadența presei, sau mai exact a ziaristiceii noastre, ce o-am semnalat în rapoartele noastre premergătoare, continuă și crește în dimensiuni îngrijitoare. Foile noastre au tipărit în 1898 mai puțin cu 244.380 exemplare decăt în anul premergător, care față cu anul 1896 deasemenea arătase o scădere de tiraj de 241.180 exemplare.

Pentru a pute aprecia în mod exact însemnătatea acestor cifre, va trebui să considerăm separat diferitele ramuri ale presei periodice, și atunci vom găsi un îmbucurător progres atât la foile populare (+ 62.400 exemplare), cît și la revistele științifice-literare (+2.800 exemplare) o stagnatiune permanentă la foile bisericești și o decadență rapidă la ziare.

Regresul constatat privește exclusiv numai *ziaristica noastră*, căci până-cînd celelalte ramuri ale presei periodice, și îndeosebi foile populare și revistele serioase arată un progres destul de considerabil, până atunci scăderea tirajului

ziarelor reprezintă față cu anul premergător cifra enormă de 282.400 exemplare.

Cercetînd după aceste constatări cauzele căror trebuie atribuită decadența observată va trebui să revenim asupra faptului de multe-ori remarcat în rapoartele noastre, că clasa noastră cultă jertfește pentru literatură relativ cu mult mai puțin decăt poporul de rînd, și că în lipsa unui spriginul suficient, atât presa periodică ca și celelalte ramuri literare nu pot lua avîntul reclamat de trebuințele și stările noastre.

Am fi însă nedrepti, dacă am atribui regresele constatate numai în dolentei publicului cetitor. Căci ori-cît de insuficient este spriginul ce acesta îl dă literaturii, nu putem nega totuși că producțiunea literară serioasă în genere e în continuă creștere, — o dovadă că publicul cetitor o caută. Dacă numai la ziaristică face excepțiune în această privință, va ave fără îndoială motive binecuvîntate.

Regresul ziaristiceii noastre este a se căuta deci nu numai în cauze externe, ci mai ales și în calitățile sale proprii, în scăderile unei mari părți a organelor noastre publicistice.

Cifrele de sus sînt cel mai elocuent verdict asupra ziaristiceii noastre.

Ar fi de dorit ca acele cifre să deschidă ochii celor pe cari îi privește, și să-i îndemne, ca prin o validitate mai bine cumpînită a forțelor lor, prin abandonarea luptelor purtate mai mult cu armele pasiunii decăt ale rațiunei și de multe-ori cu desconsiderarea tuturor convențiunilor sociale, — să încerce a recăștiga terenul pierdut.

(Va urma).

POSTA REDACȚIUNEI.

Remo. Nu se pot publica reflexiunile d-tale, pentru-că sînt prea personale. Pe lângă aceasta, la răspunsuri date sub iscalitură, se cuvine ca replica să meargă tot sub iscalitură proprie, nu sub pseudo- sau anonimitate.

MAI NOU.

Crisa în Prusia.

Toți ministrii Prusiei s'au întrunit în consiliu de coroană, ținut ieri sub președinția împăratului Wilhelm. Contele Bülow, sosit ieri la Berlin, a fost primit imediat în audiență, care a avut o durată de trei ore.

Procesul Dreyfus.

Ziua de ieri (23 l.c.) a fost foarte agitată. S'au ascultat martori cari au făcut depozii la pertractarea dîntăiui. Toți au fasionat și acum, ca atunci, în contra lui *Dreyfus*. S'au cetit și fasiunile de atunci ale lui *Eszterhâzi*. Apărătorul lui *Dreyfus*, avocatul *Labori*, restabilit pe deplin, a urmărit cu mare atențiune depozitiile martorilor. Generalul *Gonse* a luat în apărare statul-major al armatei franceze. Apărătorul a venit mai de multe-ori în conflict cu comisarul guvernului.

Din Austria.

În *Saaz* au fost nouă excese. Au fost sparte ferestrele locuinței căpitanului de poliție, ale casarmei de gendarmi și ale școalei ceh. A intervenit poliția cu energie și a resfirat mulțimea lărmuitoare.

Sosiți în Sibiu.

La 24 August n. 1899.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”: Pogány proprietar din Aiud; Dr. Oberhummer, profesor din München; Király, Sonne, din Viena, Szabó, Lindenbaum, Neumann, din Budapesta, David din Arad, Fürst din Pojon, Hirsch din Cluj, Seidl din Rătehnov, comercianți.

Hotel „*Neuwerker*”: Pohl, inginer din Viena; Pop cu fiica, privatier din Alba-Iulia; Dr. Stoiloianu cu soția, avocat din Tîrgu-Jiu.

Hotel „*Mellzer*”: Csukay, protopretor, Csá-vásky, avocat din Ighiu; Pascu, preot; Berec din Budapesta, Katz din Cluj, Geiringer din Viena, volajori; Radu, comerciant din Clujfud; Vulpe, asistent de alimentare din Mitrovița.

Hotel „*Habermann*”: Caranfil, ospătar din Greblești.

Mătasă Henneberg

(HENNEBERG-SEIDE)

— veritabilă numai dacă e procurată din fabricile mele —

neagră, albă și colorată dela 45 or până la fl. 14.65 de me'ru — lucie, vîrgată, carré, mustată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite colori și desemnuri etc.

Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

(4) 34-52

(În Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de mătăsă ale lui G. Henneberg în Zürich,
(liferant de curte c. și r.)

Bibliografie.

A apărut:

Memoriile prințului Nicolae Șuțu, mare logofet al Moldovei — 1798—1871, un volum scris în limba franceză și publicat de dl Panaioti Rîz, a apărut în Viena zilele trecute. Volumul cuprinde patru părți și un număr de anexe. Interesează mai ales pe cei-ce se ocupă de istoria relativ contemporană a României.

Bunacuvîntă, de I. Bernard Krier, traducere liberă de Animpodist Daschevici, Suceava, red. și editura societății »Școala română«. Prețul 30 cr. (Figurază ca nr. 3 din biblioteca de petrecere și învățatură pentru tineret).

Situațiunea școlară a liceului »S-tii Petru și Paul« din Ploiești pe anul școl. 1898—99, sau în limbajul nostru, **programa liceului pe anul școlar** amintit mai sus, conținând discursul directorului Ioan Nicolescu, rostit cu ocaziunea distribuției premiilor la sfîrșitul anului, răspunsul prefectului Petru Th. Sfetcu al județului pe al cărui teritor se află liceul și date școlare.

Istoria agriculturii, de I. Loser, traducțiune autorizată, de »Un prieten al plugarilor«. Retipărire din »Tel. Rom.« Sibiu, tiparul tipografiei archidieceane.

Partea a VI-a din **Memoriile lui Iosif Sterea Șulufiu** de Cărpeneș, membru fondator și membru în comitet al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«. Sibiu, tip. W. Krafft. Este un volum de 297 pagini, cu conținut variat și interesant și costă 1 fl. 25 cr. + 10 cr. porto. Două sute fl. din prețul cărții, se vor da pentru »casa națională«, restul pentru alte scopuri filantropice. La sfîrșitul cărții se adaugă o compoziție musicală: **Doina Metropolitului Alexandru Sterea Șulufiu**, aranjată pe note pentru voce și piano. Partea cea mai mare a articolelor ce conține a mai fost publicată, prin foi și reviste, dar valoarea lor e permanentă. Între altele conține întreaga biografia **nefericitului Dragoș**.

Ceva din trecutul orașului Suceava, de Animpodist Daschevici. Tip. lui Hermann Beiner în Suceava.

„Naționalitatea“. Societatea noastră »Tipografia« a scos într-o elegantă broșură interesant studiul de **Max Nordau** despre »Naționalitate«. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri limbajul frumos în care »Rosmarin« ai nostru a știut să-l îmbrace și gustat deja de cetitorii noștri, căci în »Tribuna« s'a publicat mai înainte. Vorba era numai ca interesante observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână respirate prin stăția numeri de ziar, ci să fie colectate într-un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o »Tipografia« cănn a retipărit articolele din »Tribuna« în broșura de față. În estensiune de 40 pagini tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite franc pentru 25 cr. A se adresa la librăria »Tipografia« societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut în tipografia noastră cartea **„Principiile politice“** (după **Dr. Fr. de Holtzendorff**) de **Teodor V. Păcățian**. Formatul 8° mare, cuprinsul 290 pagini, tiparul curat și cetef. Prețul 2 fl.

În cartea aceasta, de netăgăduită valoare literară, sunt tratate cu multă competență următoarele teme din domeniul **politice**:

Politica e — știință. — Politica e — artă. — Conexiunea științei și a artei de stat în procesul politic. — Raportul dreptului pozitiv cu politica. — Conflitele între manauarea dreptului și a politicii practice. — Raportul între morală și politică. — Scopurile ideale de stat. — Scopurile reale de stat. —

Scopul de putere națională al statelor. — Scopul de drept individual în stat. — Scopul social-cultural al statului. — Armonia scopurilor de stat.

O recomandăm cu căldură publicului român, iubitor de literatura științifică, în special însă celor-ce, conform poziției lor sociale, sînt chemați să fie conducători politici ai poporului nostru. De vînzare în librăria institutului nostru.

Împăratul Marc Ulpiu Traian (98—117 d. Chr.). Prelegere ținută la 16 Martie 1893 în localitățile »clubului român« din Suceava, de Animpodist Daschevici. Tip. conc. Arch. Silv. Morariu-Andrieșici în Cernăuți.

Propedeutica filosofică pentru învățămîntul secundar, de Greg. Pleșos, profesor în Năsăud. Partea I, psihologia empirică, cu un adaus: bucăți de lectură psihologică, — carte aprobată de ministerul cultelor și instrucțiunii publice ca manual pentru școalele medii. — Prețul 80 cr.

Almanachul tipografic, anul al III-lea pe 1899, de dl **George Filip**, tipograf.

Acest Almanach este o lucrare artistică, tipărită în institutul de arte grafice »Minerva« a dlor Filip, Morariu, Popovici și Tălășescu.

Cuprinde o bogată și foarte interesantă materie literară, științifică, comercială etc. Adresele ziarelor cotidiene din capitală cu personalul redacțiilor etc.

În text, pe lângă multe ilustrațiuni artistice luate în diferite colori, menționăm două, în trei colori: una reprezintă o Româncă din Ardeal și alta un eort țigănesc.

Almanachul este elegant legat în pînză și se vinde cu 1 leu și 50 volumul.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 24 August n. 1899.			
Hârtie-monetă română	Cump.	9.36	vînd. 9.41
Lire turcești		96.30	
Imperial (15 R° aur)		18.90	19.—
Ruble rusești 100 à		126.50	127.30
Galbeni		5.64	5.41
Napoleon-d'ori		9.50	9.56
100 Marce germane		58.50	58.97
Livre sterling		11.94	12.04

Bursa de Budapesta.

Din 22 August n. 1899.			
Renta de aur ung. 4%		118.60	
„ „ 4%		96.30	
„ ung. val. cor. 6%		120.75	
Imprumutul căilor ferate ung.		120.25	
Bonuri rurale ung.		95.—	
„ croate-slavone		96.—	
Obligațiunile desp. regalilor		162.50	
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin		140.—	
Renta de hârtie austriacă		100.10	
„ de argint austriacă		100.—	
„ de aur austriacă		118.50	
Losuri austriace din 1860		137.50	
Acțiunile băncii austro-ungare		905.—	
„ de credit ung.		391.—	
„ de credit austr.		391.50	
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina“		102.—	
Argintul		5.67	
Galbeni împărătești		5.65	
Napoleon-d'ori		9.56	
Mărci 100 imp. germane		58.90	
London 10 Livre sterlingi		120.70	

Bursa de Viena.

Din 22 August n. 1899.			
Renta de aur 4%		118.10	
Renta ung. v. c. 4%		96.35	
Imprumutul căilor ferate ung.		120.46	
Bonuri rurale ung.		95.—	
„ croate-slavone		96.—	
Renta de hârtie austriacă		100.10	
„ „ argint austriacă		100.05	
„ „ aur austriacă		118.10	
Losuri austriace din 1860		137.50	
Acțiunile băncii austro-ungare		903.—	
„ de credit ung.		390.50	
„ „ de credit austr.		385.20	

Bursa de București.

Din 9 August v.			
5% Renta perpetuă		84	
5% „ am. 1881 100/1		84	
5% „ „ 1892 100/1		84	
5% „ „ 1893 100/1		84	
5% „ „ 1894 87 1/2		84	
5% „ „ 1895 89		84	
5% „ „ 90.94 90		84	
5% „ „ 1896 92		84	
5% „ „ 1898 92		84	
Convertite rurale		84	
5% Obl. c. B. 1883		84	
4 1/2% „ „ 1890		84	
5% „ „ 1895		84	
5% Fonc. rur. „ 95 1/4		84	
4% Fonc. rur.		84	
5% „ urb. Buc. 91 1/4		84	
5% „ Iași 86 1/4		84	
Banca Naț. „ 2725		84	
„ Agricolă „ 355		84	
„ României „ 342		84	
„ de scont „ 44 1/2		84	
Dac. Rom. „ 460		84	
Națională „ 73		84	
Patru „ 73		84	
Construcții „ 73		84	
Basalt artificial „ 73		84	
Tramv. nou „ 126		84	
5% Fonc. centr. „ 126		84	

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Un candidat de avocat

român, [259] 1—3

află aplicare începînd din 15 Septembrie n. 1899, în condițiuni favorabile, în cancelaria subscrisului.

Dr. Nicolae Popoviciu,

advocat în Vîrșeș (comitatul Timiș).

Anunț.

În cancelaria subscrisului cu **1 Septembrie** se primește un tîner cu creștere bună socială, care e destinat pe cariera notarială; cei maturi, cu scrisoare frumoasă și cari posed limba maghiară și germană sînt preferiți.

Doritorii de a se aplica să se adreseze subscrisului, comunicîndu-mi etatea, religiunea și calificațiunea sa, ca astfel să-i pot comunica condițiunile. [256] 2—3

Zlatna, în 18 August 1899.

Iuliu V. Albini,
not. cerc.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vînzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Poesiile

mult iubitelui și originalului poet

George Coșbuc,

se află de vînzare la „Tipografia“, pe lângă prețurile originale și anume:

„Balade și Idile“ (editura Librăriei Sococ & Comp., 1893) fl. 1.50.
„Fire de tort“, versuri (ca continuare la „Balade și Idile“), editura Librăriei C. Sfetea, 1896 fl. 1.25.

La comanda, care sînt a se adresa „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu, este de a se adăuga pe lângă prețul vol. și 5 cr. porto pentru 1 volum.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de

George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum

cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opal întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — șose florini și cincizeci or. v. a., leg. fl. 8.60.

Aceasta carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

LOSURI

de ale expoziției economice din Seghedin.

Căștigul principal prețuește: 50.000 coroane.

Mai multe căștiguri în preț mai mare și mai mic.

De tot 1006 căștiguri în preț de 100.000 cor.

La dorință toate căștigurile se răscumpără în bani, pe lângă detragerea de 20%, la

„Hermes“, casă de schimb generală ungară, societate pe acțiuni, Budapesta, V., strada Dorothea nr. 3,

ori la banca industrială și comercială în Seghedin. — Ambe aceste institute sînt aplecate a răscumpăra căștigul principal în preț de 50.000 coroane, nu numai în bani gata pe lângă detragerea alor 20%, ci la dorință și prin o moșioară de model, situată în jurul Seghedinului, aranjată excelent și în preț egal cu căștigul.

Sortirea se va face în Seghedin la 10 Septembrie 1899, seara la 6 ore.

Un los costă 20 cruceri.

Losuri se capătă la toate bancele și casele de schimb, în tutungerii și localuri de vînzare.

Cei cari doresc a vinde losuri mai departe, binevoiască a se adresa la aranjatoarea expoziției:

[212] 4—4

Asociația regnicolară a reuniunilor agricole, Budapesta, Köztelék, Üllői-út 25.

Doriți se cetii

un interesant Roman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpați“

— Roman din viața poporului românesc din Ardeal. —

de

Jules Verne.

Premiat de „Academia franceză“.

Traducere, — unica autorizată de editorul proprietar francez — făcută de

Victor Onișor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII. pagini, în octav mare, de o eleganță rară la cărțile românești, și este împodobit cu

26 lustratun

admirabile, executate după olișuri din Paris.

Prețul:

Edițiunea populară: 80 cr. + 5 cr. porto postal.

Edițiunea de lux: 1 fl. 20 cr. + 10 cr. porto.

Edițiunea de lux compactat: 2 fl. + 10 cr. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel“.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni,

Sibiu, strada Poplăci nr. 15.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vînzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50

„Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75

„Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896,

2 volume à 32 cr. 64 cr.

„Din goana vieții“, ediția III. (1895) fl. 1.75.

„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.

„Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.

„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În vîltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.